

Як передати обов'язок здійснення закупівель до ДП «Українські спеціальні системи»

*Ми не плануємо нав'язувати замовнику те, що йому не потрібно.
Ми маємо разом з ним обрати найкраще для задоволення його потреб.*
Ілля Лактін

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 233-р, **Державне підприємство «Українські спеціальні системи» визначено централізованою закупівельною організацією.** Зазначеним розпорядженням передбачено, що ДП «Українські спеціальні системи» проводить тендери та закупівлі за рамковими угодами товарів і послуг (крім поточного ремонту) в інтересах замовника згідно з [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон).

Про особливості та порядок здійснення закупівель ДП «Українські спеціальні системи» як централізованою закупівельною організацією поговоримо з Іллею Лактіним, керівником централізованої закупівельної організації у сфері цифровізації, ДП «Українські спеціальні системи».

Пане Ілля, добрий день! Скажіть декілька слів про особливості та ключові переваги співпраці з ДП «Українські спеціальні системи» як з централізованою закупівельною організацією (ЦЗО).

Добрий день! Насамперед хочу зазначити, що централізація закупівель — це один зі світових трендів. Такий підхід сприяє підвищенню якості, економії бюджету, прозорості, безпечності. Відповідно до стратегії реформування публічних закупівель, що була ухвалена у 2016 році, Україна так само тримає курс на централізацію закупівель. Це один із пунктів гармонізації національного законодавства з директивами ЄС, яке має здійснити Україна в рамках імплементації угоди про Асоціацію. **Ключові переваги:**

- 1. Прозорість.** Через групування замовлень відбувається об'єднання багатьох замовників в один об'єкт контролю, що зі свого боку полегшує процес моніторингу таких закупівель на всіх рівнях. Усі закупки ЦЗО йдуть через електронну систему закупівель, про жодні виключення з електронної системи не йдеться. При цьому ЦЗО не здійснює закупівлю як таку, її завдання *організувати та провести процедуру закупівлі*. Після проведення закупівлі замовник підписує договір з постачальником.
- 2. Ефективність.** Техніка та програмне забезпечення, закуплені за єдиними правилами та високими стандартами, не тільки будуть надійними, але й спростять процедури обслуговування та системної інтеграції.
- 3. Безпека.** ЦЗО здійснює юридичну підтримку та несе відповідальність за

проведення торгів, що максимально убезпечує замовника.

Крім того, централізація закупівель дозволяє згрупувати потреби різних замовників і за рахунок цього економити кошти.

ДП «Українські спеціальні системи» як ЦЗО розпочало роботу тільки у 2021 році, тому ми робимо перші спроби групування закупівель. Сподіваюсь, що наступного року ЦОВВ зможуть відчутти ще одну перевагу роботи з нами — економію.

Також закупівля техніки та, наприклад, програмного забезпечення потребує високого професіоналізму. ДП «Українські спеціальні системи» має багаторічний досвід закупівель у галузі цифровізації, якого немає у більшості інших державних установ та організацій.

Чи можуть замовники в розумінні Закону звертатися до ДП «Українські спеціальні системи» щодо проведення закупівель товарів, робіт чи послуг у їхніх інтересах? Яка вартість проведення таких закупівель?

Усі питання взаємодії замовників з ДП «Українські спеціальні системи» регламентуються [розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 233-р](#) (далі — Розпорядження). Інформація про закупівлі подається в річному плані ЦОВВ через електронну систему закупівель, звідки ми її й отримуємо. *Обов'язкові закупівлі через ЦЗО — безкоштовні.* Що саме і для кого обов'язково, визначають додатки до цього Розпорядження. Це закупівлі за [50 кодами ДК](#).

Окрім того, ДП «Українські спеціальні системи» може організувати тендер, наприклад, на закупівлю розробки сайту, але це вже буде платна послуга. Її вартість буде залежати від суми закупівлі — від 0,5 % до 3 %. Також ДП «Українські спеціальні системи» **може** проводити закупівлі за гроші для організацій, які не входять до переліку, зазначеному в додатку до Розпорядження.

ДП «Українські спеціальні системи» як ЦЗО, проводячи закупівлі в інтересах замовників, повністю набуває прав та обов'язків замовників і несе всю відповідальність згідно з законами України?

Так. Замовники визначають свої потреби, технічні вимоги та орієнтовану вартість закупівлі, заповнюють відповідну заявку. **ЦЗО усе перевіряє, готує тендерну документацію та повністю проводить процедуру закупівлі.** Тобто тепер саме ЦЗО бере на себе відповідальність за якість та проведення закупівель.

Але ми не плануємо нав'язувати замовнику те, що йому не потрібно. Ми маємо разом з ним обрати найкраще для задоволення його потреб. Тому закликаємо ЦОВВ до співпраці. Зокрема, до попереднього узгодження документації та технічних вимог ще до офіційного

подання, щоб потім не втрачати час на виправлення. До того, щоб вони пояснювали нам, яка кінцева мета закупівлі, щоб брали активну участь, якщо йде процедура оскарження в АМКУ. Це суттєво спрощує та пришвидшує процедуру.

Також нагадаю, що ЦОВВ має право запитувати у переможців тендерів будь-яку додаткову документацію.

Чи є затверджений перелік замовників, які обов'язково мають проводити закупівлі через ДП «Українські спеціальні системи» як ЦЗО? Якщо так, то чи буде порушенням, якщо замовник самостійно проведе таку закупівлю без звернення до ДП «Українські спеціальні системи», та яка відповідальність чекає на нього у такому разі?

Повний перелік державних органів та установ, що зобов'язані робити закупівлі через ЦЗО ДП «Українські спеціальні системи», зазначено у [Додатку 2 до Розпорядження](#). Загалом йдеться про 74 ЦОВВ та їхні відокремлені структурні підрозділи, які не мають статусу юридичних осіб.

Відповідальності за порушення процедури немає, але за законом Казначейство не зможе оплатити рахунок. Як наслідок, якщо ЦОВВ не звернеться до нас до 20 жовтня, то у поточному році він не зможе провести закупівлі за тими кодами ДК, які закріплені за ЦЗО ДП «Українські спеціальні системи».

Враховуючи, що Розпорядження передбачає проведення виключно тендерів та закупівель за рамковими угодами, ви як ЦЗО не можете проводити спрощені закупівлі, закупівлі через електронний каталог та укладати договори в інтересах замовників без використання електронної системи закупівель, правильно?

Так, усе правильно. Повторюся, що Розпорядженням передбачає проведення виключно тендерів та закупівель за рамковими угодами, тобто ЦЗО проводить тільки конкурентні торги.

Просимо роз'яснити, який алгоритм взаємодії замовника з ДП «Українські спеціальні системи» для проведення закупівель в інтересах замовників.

Якщо йдеться про обов'язкову закупівлю, то процедура виглядає таким чином:

Через електронну систему закупівель замовник передає нам рядок плану та паралельно надсилає заявку, в якій визначає технічне завдання, де вказані код за ДК 021:2015, назва предмета закупівлі, кількість товарів або обсяг послуг, місце і дата

поставки, специфікація та очікувана вартість.

Ми перевіряємо документи, готуємо тендерну документацію та повністю проводимо процедуру закупівлі.

Після проведення тендеру замовник укладає угоду з переможцем торгів, а після отримання товару або послуги передає нам інформацію про виконання договору про закупівлю.

Якщо йдеться про добровільну закупівлю, то на початку закупівлі замовник ще має укласти з нами договір.

Чи є вже статистика, наприклад, на скільки більше учасників приходить на закупівлі ДП «Українські спеціальні системи» порівняно з іншими замовниками, яка економія коштів завдяки централізованим закупівлям?

Наразі статистика учасників закупівель взагалі не ведеться. Проте можемо зробити висновки, що активність учасників обумовлена умовами пандемії всесвітнього масштабу. Мається на увазі, що постачання програмного забезпечення (та й будь-якої ІТ-продукції) дуже ускладнене епідеміологічними обмеженнями. Тож є певні складнощі з тим, щоб «вписатися» у строки в бюджетний рік.

Що стосується економії, то станом на 24 серпня цього року попередня **економія коштів у 39 річних планах закупівель склала 5,4 % на суму 6 млн гривень**. Звичайно, це ще не ті показники, на які ми розраховуємо, але для першого неповного року роботи я вважаю їх непоганими і розраховую на їх покращення наступного року.

Ваші поради замовникам для проведення успішних закупівель.

Насамперед **якомога раніше подавайте план закупівель**. Перед подачею документів **узгоджуйте з нами технічні вимоги**. Якщо ми пропрацюємо технічні вимоги заздалегідь, не доведеться витратити час на зміни за процедурою закупівлі. І як я вже казав, пояснюйте, що саме потрібно в результаті. Наприклад, якщо організації потрібна ліцензія на ПЗ, важливо зазначити: це поновлення чи закупівля нової ліцензії, адже це різні умови закупівлі. У разі непорозуміння оскаржити процедуру закупівлі можна буде тільки через АМКУ. А це — зайвий час, якого у ЦОВВ здебільшого немає.

Також будьте на зв'язку з нами. Ми, так само як і ви, зацікавлені у найкращому результаті.

Які найпоширеніші помилки учасників трапляються у ваших закупівлях? Можливо, поділіться порадами для учасників закупівель?

Учасники тендеру найчастіше помиляються в оформленні документів. Тому учасникам важливо завжди бути уважними під час підготовки тендерних пропозицій.

Дякую за цікаве та змістовне інтерв'ю! До наступних зустрічей!

Інтерв'ю підготувала редакція журналу «Радник в сфері державних закупівель»

Залишайтеся з порталом [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) та поглиблюйте свої знання такими статтями:

«Тестування уповноважених осіб — як це буде?»;

«Чи може проєктант здійснювати як авторський, так і технічний нагляд?»;

«Змінили очікувану вартість після двох невдалих закупівель? Остерігайтесь скарг, бо закупівлі відмінюють».

Також до вашої уваги цікава практика Органу оскарження:

«Динамічна або тверда ціна: як правильно?»;

«Лист від виробника: правильно чи ні?»;

«Вимога замовника щодо надання довідки з Генпрокуратури: правильно чи ні?»;

«Документи переможця надані особисто замовнику: правильно чи ні?»;

«Один субпідрядник у двох учасників: правильно чи ні?».